

ชายชาติทหารกับชาติในนวนิยายยาโออิเรื่อง *นิทานพันดาว*นัทธไนย์ ประสานนาม¹

(Received: February 24, 2021; Revised: March 19, 2021; Accepted: April 5, 2021)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษานวนิยายเรื่อง *นิทานพันดาว* ของ Bacteria (2016) โดยเน้นการสร้างความเป็นชายชาติทหารกับความเป็นชาติภายในระบบสื่อความหมายของนวนิยายโรมานซ์ทหาร ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นชายชาติทหารประกอบสร้างผ่านความเป็นชายในเครื่องแบบ ร่างกายที่เฝ้าระวังใจผสานกับความเป็นแอลฟาผู้ปกป้อง ความเป็นชายชาติทหารในนวนิยายขนานไปกับการขยายตัวของกระแสทหารนิยมในวัฒนธรรมประชานิยมหลังการรัฐประหารใน พ.ศ.2557 ส่วนความหมายของชาติผืนกับร่างกายของนายเอกที่เปราะบางและเรียกร้องการปกป้องคุ้มครองโดยทหาร ประกอบเข้ากับชนบความรักเทิดทูนในนวนิยายโรมานซ์ที่ขบเน้นความภักดีของพระเอกต่อสถาบันประจำชาติ การสร้างความเป็นชายชาติทหารและชาติในนวนิยายเรื่องนี้ยังคงนำเสนอความเป็นอื่นของชายแดนและกลุ่มชาติพันธุ์ผ่านคู่ตรงข้ามระหว่างเมืองกับชนบท นอกจากนี้ แผ่นดินชนบทที่มีเพศยังทำให้นายเอกพลิกความหมายจากความเป็นหญิงเชิงภูมิกายามาสู่ความเป็นชายที่มีอำนาจเหนือกว่าโลกชนบทที่ผูกอยู่กับความเป็นอื่นในแง่ชาติพันธุ์ ความเป็นหญิง และความไร้เดียงสาอย่างเด็ก

คำสำคัญ: ยาโออิ บอยส์เลิฟ นวนิยายโรมานซ์ นวนิยายไทย ความเป็นชาย

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อีเมล: natthanai.p@ku.th

Military Masculinity and Nationhood in the Yaoi Novel *A Tale of Thousand Stars*

Natthanai Prasannam²

Abstract

This article hopes to explore Bacteria's *A Tale of Thousand Stars* (2016) with special reference to military masculinity and nationhood under the signifying system of the military romance. It is found that military masculinity is constructed through the image of man in uniform, desired muscularity along with the role of protecting Alpha. The characteristics validate the re-emergence of militarism in Thai popular culture after the coup d'état in 2014. The connotation of nationhood is rooted within uke's vulnerable body conjuring the military protection. It also employs courtly love trope to illuminate seme's loyalty to certain national institutions. In creating military masculinity and nationhood, the novel represents the otherness of periphery and the ethnic group through the urban vs rural dichotomy. Furthermore, the gendered rural space gives birth to uke's new life: from feminized geo-body to masculinized body subjugating the rural world which embodies ethnic otherness, femininity, and childlike naivety.

Keywords: yaoi, Boys' Love (BL), romance novel, Thai novel, masculinity

² Assoc. Prof., Department of Literature, Faculty of Humanities, Kasetsart University. e-mail: natthanai.p@ku.th

“ทุกเรื่องระหว่างเรานั้นมันคืออะไร”: ความนำ

การปรากฏของทหารและสถาบันการทหารในสื่อประชานิยมทั่วโลกเป็นแนวโน้มที่เห็นได้ชัดหลังการก่อวินาศกรรมโดยกลุ่มผู้ก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกาในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ.2001 หรือที่เรียกว่าเหตุการณ์ 9/11 การโจมตีเกิดขึ้นที่อาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์และอาคารเพนตากอนของกองทัพอเมริกัน หลังเหตุการณ์ครั้งนั้นรัฐบาลอเมริกันส่งกองกำลังเข้าสู่ประเทศอัฟกานิสถานเพื่อต่อสู้กับกลุ่มตาลีบันตั้งแต่เดือนตุลาคม ค.ศ.2001 ในช่วงทศวรรษนั้นยังมีการก่อการร้ายเกิดขึ้นทั่วยุโรป เช่น เหตุระเบิดในกรุงมาดริด ประเทศสเปนวันที่ 11 มีนาคม ค.ศ.2004 และเหตุระเบิดในกรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร วันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ.2005 หรือที่นิยมเรียกว่าเหตุการณ์ 7/7 ก่อปรกับการเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี สงครามโลกครั้งที่ 1 และการฉลอง 70 ปี การสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ภาพทหารในสื่อประชานิยมขยายตัวอย่างมีนัยสำคัญควบคู่ไปกับโศกนาฏกรรมในสื่อที่พยายามผลิตซ้ำประเด็นเรื่องความมั่นคง ควบคู่ไปกับสงครามประจำคริสต์ศตวรรษที่ 21 ที่พ้นจากยุคสงครามโลก สงครามเย็น มาสู่สงครามต่อต้านการก่อการร้าย (War on Terror หรือ War against Terror) (Jarmakani, 2015)

ทหารในสื่อประชานิยมจะเห็นได้จากภาพยนตร์ฮอลลีวูดจำนวนมากที่นำเสนอทหารกับภารกิจต่อต้านการก่อการร้าย รวมทั้งภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ที่อ้างถึงสงครามโลกทั้งสองครั้ง แต่สำหรับผู้วิจัยแล้ว การนำเสนอทหารในสื่อที่น่าสนใจคือ สื่อที่นำเสนอด้านอ่อนไหวหรืออารมณ์ความรู้สึกที่โยงเข้ากับทหาร เน้นให้เห็นด้านที่ทหารมาสัมผัสสัมพันธ์กับพลเรือนหรือสถานะซ้อนของพวกเขาในฐานะพลเรือน นอกเหนือจากการบุกตะลุยต่อสู้ในดินแดนที่ไม่รู้จัก ความยอกย้อนของสื่อประชานิยมทำให้เห็นว่า การนำเสนอภาพทหารที่แสดงความเข้มแข็งอย่างแรมโบ้ในภาพยนตร์ไชส์ของ *Rambo* นับจาก *First Blood* (dir. Ted Kotcheff, 1982) ไม่อาจเป็นโศกนาฏกรรมหลักโศกนาฏกรรมเดียวที่ครองพื้นที่สื่อในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้อีกต่อไป สาธารณชนจึงมีโอกาสดับริโศกสื่อจำพวกคลิบ “ทหารกลับบ้าน” โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา ที่สื่อนิยมเผยแพร่ภาพทหารที่เดินทางกลับบ้านในระหว่างลาพักหรือเสร็จสิ้นภารกิจ ผู้ชมจะเห็นภาพทหารสวมกอดลูกน้อย คนรัก หรือแม้แต่สัตว์เลี้ยง

การสร้างภาพอ่อนโยนอ่อนไหวของทหารปรากฏมากที่สุดในจินตนาการแบบรักโรแมนติก กล่าวเฉพาะในโลกภาษาอังกฤษ โรมานซ์ประชานิยม (popular romance) ในหลากหลายแพลตฟอร์มสื่อจึงเป็นพื้นที่สำคัญในการทำหน้าที่ดังกล่าว ตัวละครเอกที่เป็นทหารเคยปรากฏในงานโรมานซ์ประเภทต่างๆ มาก่อน ทั้งโรมานซ์อิงประวัติศาสตร์ โรมานซ์เหนือธรรมชาติ หรือโรมานซ์ที่เน้นการผจญภัย ในระยะหลังมีนวนิยายโรมานซ์ที่นำเสนอตัวละครเอกทหารที่เป็นชายรักต่างเพศโดยเน้นว่าพวกเขายังอยู่ในระหว่างปฏิบัติการกิจของกองทัพ งานในกลุ่มนี้อาจเรียกว่า “นวนิยายโรมานซ์ทหาร” (military romance) ซึ่งทวีความสำคัญมากขึ้นในสายตาของนักประพันธ์สำนักพิมพ์ และเว็บไซต์ที่เป็นแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับเผยแพร่และวิจารณ์นวนิยาย (Kitchen, 2018, p. 35; Kamble, 2012) ตัวอย่างที่โดดเด่นคือ นวนิยายเรื่อง *Dear John* (2007) โดยนิโคลัส สปากส์ (Nicholas Sparks) นักประพันธ์นวนิยายโรมานซ์ผู้เรืองนาม นวนิยายเรื่องนี้ดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ *Dear John* (dir. Lasse Hallström, 2010) นำแสดงโดยแชนนิง แททัม (Channing Tatum) และอแมนดา ไชเฟรด (Amanda Seyfried)

ปรากฏการณ์นี้มีได้สวนไว้เฉพาะโลกภาษาอังกฤษเท่านั้น ทหารในวัฒนธรรมประชานิยมเริ่มขยายตัวในวัฒนธรรมประชานิยมของเอเชียเช่นกัน ส่วนหนึ่งเป็นผลพวงมาจากการครบรอบ 70 ปีการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 อันมีส่วนทำให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะ จีน ไต้หวัน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้หันกลับไปทบทวน

ประวัติศาสตร์ในช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนทหารในโรมานซ์ประชานิยมของเอเชียที่ประสบความสำเร็จอย่างกว้างขวางคือซีรีส์ *Descendants of The Sun* (dir. Lee Eung-bok & Baek Sang-hoon, 2016) ชื่อภาษาไทยคือ *ชีวิตเพื่อชาติ รักนี้เพื่อเธอ* และ *Crash Landing on You* (dir. Lee Jung-hyo, 2019) โดยเฉพาะ *Descendants of The Sun* ที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแนะนำให้ประชาชนดู ด้วยเหตุที่ว่าซีรีส์นำเสนอความรักชาติ ความเสียสละ และการทำตามกฎระเบียบรวมทั้งคุณสมบัติของการเป็นประชาชนที่ดี (Bahk, 2016)

ใน พ.ศ.2559 ซึ่งซีรีส์ *Descendants of The Sun* กำลังได้รับความนิยมอย่างเต็มที่ เกิดกระแสวัฒนธรรมยาโออิ (yaoi) หรือวาย อันเป็นสื่อที่นำเสนอความรักโรแมนติกระหว่างผู้ชายซึ่งปรากฏในรูปแบบนวนิยายโดยนักเขียนหญิงก่อนที่จะมีการดัดแปลงเป็นซีรีส์ทางโทรทัศน์ดิจิทัลอย่างกว้างขวาง พ.ศ.2559 ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ เพราะหลังจากความสำเร็จของ *Love Sick: The Series* (กำกับโดย ราชิต กุศลคุณศิริ, 2557) บริษัท GMMTV ในเครือ GMM Grammy ได้ดัดแปลงนวนิยาย *SOTUS* โดย BitterSweet เป็นซีรีส์ จนกลายเป็นกระแสโด่งดังต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ในช่วงเวลานั้นมีการขยายตัวของสำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์นวนิยายยาโออิโดยเฉพาะ นอกเหนือจากแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Dek-D.com และ thaiboyslove.com หรือ “เล่าเปิด” ที่เป็นช่องทางเผยแพร่อยู่ก่อนแล้ว

การบรรจบกันระหว่างทหารในมุมมองรักโรแมนติกกับวัฒนธรรมยาโออิเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดนวนิยายเรื่อง *นิทานพันดาว* (2016) โดยนักเขียนนามปากกา Bacteria ขึ้น ความโดดเด่นของนวนิยายเรื่องนี้วัดได้จากการ์ตูนซีรีส์วายเรื่อง *OurSkyy อยากเห็นท้องฟ้าเป็นอย่างวันนั้น* ตอนอิน-ซัน (กำกับโดย นพณ์ช ชัยวิมล, 2561) อ้างถึงนวนิยายเรื่องนี้ในรูปแบบอุปกรณ์ประกอบฉาก จนกระทั่งใน พ.ศ.2562 *นิทานพันดาว* ได้รับรางวัล Naiin Reader's Award และ Novel of the Year ที่สุดนวนิยายไทยแห่งปี ทั้งสองรางวัลให้โดยร้านนายอินทร์ ร้านหนังสือที่มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ และอีกรางวัลหนึ่งคือ Top of the Year ให้โดย Meb แพลตฟอร์มและแอปพลิเคชันที่จำหน่ายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) จากนั้น GMMTV ได้ประกาศจะสร้างซีรีส์จากนวนิยายเรื่องนี้ในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2562 ทำให้มีการตีพิมพ์ *นิทานพันดาว special* ในช่วงเวลาเดียวกัน จนกระทั่งมีกำหนดออกอากาศตอนแรกในวันที่ 29 มกราคม พ.ศ.2564

แม้ซีรีส์ *นิทานพันดาว* จะปรับเปลี่ยนตัวละครเอกจากทหารเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ แต่ทั้งนวนิยายและซีรีส์ก็มีจุดที่น่าสนใจคือการนำเสนอเนื้อหาที่ไม่ใช่ความรักโรแมนติกในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัย นวนิยายเรื่อง *นิทานพันดาว* เล่าเรื่องของเฮียร์ (นายเอก)³ บุตรชายคนสุดท้ายของอดีตองคมนตรีผู้บัญชาการทหารบก เฮียร์ป่วยเป็นโรคลำไส้เนื้อหัวใจอักเสบ เมื่ออาการเขากำเริบถึงขั้นวิกฤต เขาได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจโดยหัวใจที่เขาได้รับเป็นของทอฝัน ครูอาสาจากหมู่บ้านผาปันดาวที่ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต เมื่อได้รับหัวใจใหม่ เฮียร์ไม่อาจสลัดความสงสัยเกี่ยวกับภูมิหลังของทอฝัน เขาจึงสืบหาจนพบสมุดบันทึกของทอฝันและทำให้เขาหนีออกจากบ้านไปเป็นครูอาสาแทนทอฝัน หมู่บ้านผาปันดาวอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย คนในหมู่บ้านคือชาวอาข่า ณ ที่นั่นเฮียร์ได้พบกับผู้กองภูผา (พระเอก) หัวหน้าฐานปฏิบัติการพระพิรุณ ทั้งสองเริ่มพัฒนาความรู้สึกซึ่งต่อกัน เวลาผ่านไป ชีวิตในฐานะครูอาสาได้ขัดเกลาเฮียร์ให้มองเห็นคุณค่าของตนเองที่เกิดจากการทำเพื่อผู้อื่น

³ ขนบของนวนิยายยาโออิคือการเล่าความสัมพันธ์แบบรักโรแมนติกระหว่างอุเคะ (uke) ในภาษาไทยเรียก นายเอก กับเซเมะ (seme) ในภาษาไทยนิยมเรียกว่าพระเอก ในนวนิยายยาโออิกระแสหลัก ตัวละครจะมีร่างกายกึ่งหญิงกึ่งชาย (androgynous) โดยเฉพาะนายเอก ที่จะมีความเป็นชายน้อยกว่าพระเอก และมักเป็นฝ่ายรับในการมีเพศสัมพันธ์.

อย่างไรก็ตาม ครูอาสาของหมู่บ้านเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน กิจดังกล่าวย่อมเป็นอุปสรรคต่อการเอารัดเอาเปรียบของบรรดานายทุน เขียร์มีเรื่องกับเสี้ยศักดิ์ดา เป็นเหตุให้โรงเรียนถูกเผา จนถึงช่วงสุดท้ายของเรื่องเขียร์สืบรู้ความจริงว่า เสี้ยศักดิ์ดาและพวกลักลอบตัดไม้ในป่าลึกและร่วมกันค้ายาเสพติด โดยใช้กัญชาทำให้ชาวบ้านที่เข้าไปเก็บของป่าเกิดภาพหลอนและไม่เข้าใจบริเวณนั้น เคราะห์ดีที่ภูผาและกองกำลังมาช่วยได้ทัน แต่การปะทะครั้งนั้นเป็นเหตุให้ภูผาถูกยิงบาดเจ็บ และเขียร์ถูกส่งกลับบ้าน ความขัดแย้งในจุดนี้ของโครงเรื่องเกิดจากเขียร์รู้สึกว่าคุณผาดูแลเขาตามหน้าที่ที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการมา ส่วนภูผาเองก็รู้สึกว่าคุณเขียร์ไม่ได้รักเขา แต่สับสนเพราะการเดินตามหัวใจของทอฝันผู้หลงรักภูผามาตลอด ทั้งสองพลัดพรากกันเป็นเวลาสองปีก่อนที่จะกลับมาพบกันอีกครั้งที่ผาป็นดาวอย่างคนที่แนใจในความรู้สึกที่มีต่อกัน เขียร์รับหน้าที่ครูอาสาต่อเป็นช่วงเวลาสั้นๆ เพื่อรอเวลาที่ภูผาจะเข้าเรียนในโรงเรียนเสนาธิการทหารบกในกรุงเทพฯ

บทความวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษานวนิยาย *นิทานพันดาว* ในฐานะนวนิยายโรมานซ์ทหาร การผูกประเด็นจะเริ่มจากการพิจารณาองค์ประกอบของนวนิยายโรมานซ์ การสร้างความเป็นชายชาติทหาร (military masculinity) และจินตกรรมความเป็นชาติในวัฒนธรรมประชานิยมยุคทหารนิยมช่วงปลายทศวรรษ 2550 จนถึงต้นทศวรรษ 2560 ที่โยงสัมพันธ์กับการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของชาวอาชชาติที่ปรากฏในเรื่องผ่านมุมมองเรื่องร่างกาย (body) กับเพศวิถี (sexuality)⁴ เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่านวนิยายยาโออิเรื่อง *นิทานพันดาว* ผูกพันกับบริบทเฉพาะ อันเป็นลักษณะเดียวกันกับนวนิยายโรมานซ์ยอดนิยมที่จำหน่ายในวงกว้างในบริบทอื่น บริบทเฉพาะที่ว่าเกี่ยวพันกับสำนักพิมพ์ ประเภทวรรณกรรม รสนิยมวรรณกรรม และระบบอุตสาหกรรมของแต่ละชาติ (Kitchen, 2018, p. 36)

งานวิจัยที่ศึกษานวนิยายยาโออิของไทยส่วนใหญ่มุ่งวิเคราะห์องค์ประกอบวรรณกรรมเพื่อพยายามสรุปลักษณะเฉพาะของประเภทวรรณกรรม (Watanatup, 2013) กระบวนการสร้างสรรค์ แหล่งที่มาของแรงบันดาลใจ (Vichayawannakul, 2016) ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับวัฒนธรรมแฟน (Prasannam, 2019a) มีงานจำนวนหนึ่งที่พยายามต่อยอดจากการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของนวนิยายยาโออิโดยมุ่งพินิจที่เพศวิถีของตัวละคร ผลการวิจัยส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ เทียบตัวละครพระเอกหรือเซเมะกับ “เกย์คิง” และตัวละครนายเอกหรืออุเคะกับ “เกย์ควีน” ในระบบเพศวิถีแบบไทย (Wongwet, Sriyabhaya, Ketthet, & Pakdeekham, 2020) ทั้งยังมีความพยายามที่จะตีความงานเขียนประเภทนี้ในมุมมองแบบหลังสมัยใหม่ ทำให้พบว่าการนำเสนอความรักโรแมนติกระหว่างผู้ชายยังอยู่ภายใต้โครงกรอบของบรรทัดฐานรักต่างประเทศ เช่นเดียวกับการสร้างเรือนร่างของตัวละครตามขนบเซเมะกับอุเคะที่ยังคงอ้างอิงกับลักษณะชายหญิง โดยที่ตัวละครถูกสร้างให้เป็นวัตถุแห่งความปรารถนา (Pimsak, 2020)

ในงานวิจัยที่กล่าวมายังไม่มีผู้ใดกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายยาโออิกับขนบการประพันธ์นวนิยายโรมานซ์ จนกระทั่ง Prasannam (2019b) ได้ทดลองให้เห็นศักยภาพของมุมมองดังกล่าว ในบทความนี้จะสานต่อแนวทางดังกล่าวเช่นกัน โดยผู้วิจัยจะเริ่มที่การวิเคราะห์ตัวละครพระเอกคือ “ภูผา” ว่าเป็นชายชาติทหารเป็นแก่นสำคัญของการสร้างความดึงดูดใจ (attraction) ต่อนายเอกอย่างไร⁵ การวิเคราะห์ที่ถือว่าต่อยอดจากงานวิจัยที่มีมาก่อนหน้าคือ การชี้ให้เห็นอิทธิพลของบริบทสังคมวัฒนธรรมไทยในช่วงเวลาหลัง พ.ศ. 2557 ที่มีต่อการสร้าง

⁴ เพศวิถีในที่นี้ใช้ในความหมายที่กว้างที่สุดหมายถึง ทัศนคติทุกด้านที่เกี่ยวกับเพศ เช่น ความปรารถนาทางเพศ รสนิยมทางเพศ และเพศสัมพันธ์.

⁵ ความดึงดูดใจระหว่างตัวละครเอกในนวนิยายโรมานซ์มีที่มาจากส่วนผสมระหว่างความชมชอบทางเพศ มิตรภาพ การมีจุดหมายร่วมกัน ความคาดหวังของสังคม และประเด็นทางเศรษฐกิจ (Regis, 2003).

ความเป็นชายชาติทหารของตัวละคร ต่างกับการอธิบายการสร้างตัวละครในนวนิยายโดยเชื่อมโยงกับระบบคิดเพศวิถีแบบไทยในความหมายที่กว้างที่สุด ผลการวิเคราะห์น่าจะมีส่วนชี้ให้เห็นการประสานกันระหว่างขอบของนวนิยายยาโออิกับนวนิยายโรมานซ์ทหารอันเป็นประเภทย่อยของโรมานซ์ประชานิยมด้วย

“นบบุรุษ” (New Man): ชายชาติทหารในโรมานซ์ประชานิยม

ดังที่ผู้วิจัยได้ปรารภไว้ในความนำถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมประชานิยมที่ประสานกับกระแสทหารนิยมหลังรัฐประหาร พ.ศ.2557 Kitchen (2018, p. 36) ได้อธิบายภาคปฏิบัติของโรมานซ์ประชานิยมไว้อย่างน่าฟังว่า นวนิยายโรมานซ์เข้าถึงคนอ่านได้ดีกว่างานประเภทสารคดี โดยเฉพาะผู้ที่ไม่เคยสัมผัสบันทึกความทรงจำที่เขียนโดยทหารมาก่อน ผู้อ่านเหล่านี้เลือกอ่านนวนิยายเพราะเป็นงานเขียนประเภทโรมานซ์ มิใช่เพราะว่าเป็นหนังสือเกี่ยวกับการทหาร ดังนั้น นวนิยายจึงเป็นพาหะชั้นที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้สถาบันการทหารและประเด็นความมั่นคงของสาธารณชน

ด้วยเหตุที่ว่าผู้อ่านหลายคนไม่ได้มีประสบการณ์ตรงในการสัมผัสการทหารหรือทหารผ่านศึก นวนิยายโรมานซ์ทหารจึงเป็นวัฒนธรรมประชานิยมรูปแบบหนึ่งที่มีส่วนการประกอบสร้างและเสริมพลังให้แก่ความเป็นชายชาติทหารที่สังคมยอมรับโดยผูกกับบริบทสถานที่และเวลาเฉพาะได้ (Dawson, 1994, p. 23 cited in Kitchen, 2018, p. 37) ความเป็นชายชาติทหารในโลกตะวันตกมีสถานะพิเศษในบริบทสงครามในอัฟกานิสถานและอิรัก ผู้คนอ้างถึงทหารผู้เข้ารับในสงครามเหล่านี้ว่าเป็น “นบบุรุษ” (“New Man”) อันเป็นลักษณะอย่างใหม่ของความเป็นชายชาติทหารที่ถูกประกอบสร้างให้ “แข็งแกร่งแต่อ่อนโยน” (“tough-but-tender”) มีหัวใจปัญญาเข้าใจโลก มีมนุษยธรรม มีเมตตาธรรมและรู้จักเลือกใช้กำลัง โดยเป็นนักรบผู้กล้าเมื่อเป็นที่เรียกร้องต้องการได้ (Duncanson, 2013, p. 60 cited in Kitchen, 2018, p. 37) ในนวนิยาย *นิทานพันดาว* ลักษณะดังกล่าวถูกใช้สร้างเป็นความดึงดูดใจที่ภูมามีต่อเอเรียอย่างชัดเจน

ความดึงดูดใจของภูมามีปรากฏตั้งแต่เมื่อเอเรียเห็นภาพแอบถ่ายภูมาในสมุดบันทึกของทอฝัน “แผ่นหลังกว้างใหญ่แข็งแกร่งดุจหินผาในชุดลายพรางสีเขียวแบกอาวุธปืนก้าวเดินบนทางลาดชันอย่างองอาจ” (Bacteria, 2016, p. 44) นวนิยายเพิ่งเล็งที่ความเป็นคนในเครื่องแบบของภูมาตลอดทั้งเรื่อง เพราะเป็นลักษณะพิเศษของตัวละคร แต่ความเป็นชายในเครื่องแบบถูกให้ความหมายใหม่จากการเป็น “นักรบผู้กล้า” เป็น “นักรบผู้ปกป้องคุ้มครอง” ในการจัดประเภทตัวละครในนวนิยายโรมานซ์เรียกตัวละครเอกชายที่มีความเป็นผู้นำสูงแต่คอยคุ้มครองนี้ว่าตัวละครแอลฟาผู้ปกป้อง (protective alpha) (Kitchen, 2018, p. 39) สังเกตได้ตั้งแต่องค์ประกอบที่เอเรียหมดสติไปต่อหน้าภูมาด้วยความอ่อนล้า การได้ปกป้องและการถูกปกป้องก่อให้เกิดความดึงดูดใจในทันที “จู่ๆ ร่างครูอาสาคนใหม่ก็ทรุดฮวบ แต่ก่อนจะลงไปนอนวัดพื้น ทหารหนุ่มแปลกหน้าก็ก้าวเข้ามาใช้มือรั้งเอวพอมเอาไว้ได้ทันที แก้มของเอเรียแนบกับแผ่นอกหนา กว่าที่คิด พอสำนึกได้ว่าถูกผู้ชายกอดอยู่ เลือดก็สูบฉีดขึ้นหน้าจนวนร้อนไปหมด” (Bacteria, 2016, p. 75)

การปรากฏของภูมาต่อหน้าเอเรียล้วนแสดงอาการปกป้องคุ้มครองมากกว่าการต่อสู้ เช่น “ร้อยเอกภูมาที่สวมชุดลายพรางสีเขียวเหมือนเคยถือขวานขวามัดมัดร้อนๆ มาให้” (Bacteria, 2016, p. 222) หรือ “นายทหารในชุดลายพรางสีทากิแกมเขียวทรุดตัวลงนั่งชันเข่าแล้วโน้มใบหน้าเข้ามาใกล้คนป่วย” (Bacteria, 2016, p. 229) การปกป้องขั้นสูงสุดที่เอเรียได้รับคือภูมา (ขณะสวมเครื่องแบบ) กระโดดเข้ารับกระสุนแทนเขา มีเพียงการปกป้อง

คุ้มครองเท่านั้นที่เป็นเหตุให้ความเป็นชายชาติทหารแบบ “นักรบผู้กล้า” ถูกปลุกขึ้นมา “นายทหารร่างใหญ่ กระโดดพุ่งตัวเข้าไปคว้าเอวผมของคุณหนูเจ้าปัญหาเอาไว้จนล้มลุกไปด้วยกัน เขียรซึ่งอยู่ในอ้อมแขนแกร่งรู้สึก ว่าคนที่กอดตนอยู่สะท้อนขึ้นวูบหนึ่ง ก่อนจะแย่งปืนจากเขามาขึ้นนกกแล้วยิงสวนออกไปเพียงเสี้ยววินาที” (Bacteria, 2016, p. 271) ทั้งนี้ในฐานะตัวละครแอลฟาผู้ปกป้อง ความรุนแรงที่แสดงออกจะไม่เคยมุ่งเป้าไปที่ตัวละครเอกหญิงและพวกพ้องของตน (Kitchen, 2018, p. 39)

ความเป็นชายในเครื่องแบบของภูผายังปรากฏชัดในตอนปลายเรื่องหลังจากที่ภูผาได้เลื่อนยศเป็นพันตรี เขากลับไปหาเขียรผู้รออยู่ที่ฟ้าป็นดาว ภาพปรากฏตรงหน้าของเขียรคือ “ชายร่างสูงใหญ่ในชุดเครื่องแบบทหารบกสี กากิแกมเขียวแขนสั้นติดเครื่องหมายเหล่าและเครื่องหมายสังกัดบนปกเสื้อ พร้อมประดับแพรแถบตรงอกเต็มยศ” (Bacteria, 2016, p. 336) เขียรเป็นลูกทหาร เขาพบชายในเครื่องแบบมาาก แต่ผู้เล่าเรื่องก็ย้ำว่าเขียร “ไม่เคยสัมผัสได้ถึงความเข้มแข็งสง่างามเท่าคนคนนี้ใ้มาก่อนเลย หัวใจเจ้ากรรมกำลังเต้น *ตึกตัก* แรงขึ้น... และแรงขึ้น... ราวกับ...*ตกหลุมรักอีกครั้ง*” (Bacteria, 2016, p. 366 [เน้นข้อความตามต้นฉบับ])

การกลับมาที่ฟ้าป็นดาวในครั้งนี้เชื่อมโยงกับช่วงเวลาตัวละครเอกเคยพราวจากกันมาก่อนตามองค์ประกอบ “การตายเป็นพิธี” (point of ritual death) ของนวนิยายโรมานซ์ในฐานะจังหวะสุดท้ายของเรื่องที่จะสร้างวิกฤต อันโศกเศร้าสูงสุดก่อนจะคลี่คลาย (Regis, 2003) ในวาระนั้นเขียรพยายามนับดาวให้ครบพันดวงเพื่อจะได้ อธิษฐานเรื่องความรัก แต่ยังขาดดาวไปอีกดวงหนึ่ง เมื่อเขาทั้งสองกลับมาพบกันอีกครั้งภายหลังการระลึกได้ซึ่ง ความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง ภูผาจึง “ปลดยศที่บำของตนออกข้างหนึ่ง ดวงดาวห้าแฉกได้มั่งงกุฎสีทองแวววาวถูก วางลงบนฝ่ามือเรียวยาวที่เลอะเศษดิน เขาก้าวเข้าไปใกล้ร่างโปร่งแล้วกระซิบผะแผ่วตรึงริมหู ‘ลองอธิษฐานอีกครั้งสิ’ [...] ‘เราจะไม่แยกจากกันตลอดไป’ ” (Bacteria, 2016, p. 367) ฉากอันซาบซึ้งปิดม่านลงตรงที่ “เขียรก้มชุก ใบน้ำตาลกับชอกคอแกร่งปล่อยให้ น้ำตาแห่งความสุขหลังไหลออกมาอีกระลอกจนปกเสื้อสีกากิแกมเขียวของอีก ฝ่ายชุ่มไปหมด” (Bacteria, 2016, p. 368)

เครื่องแบบมีส่วนอย่างยิ่งในการประกอบสร้างและนำเสนอความเป็นชายชาติทหาร พลเรือนผู้ผ่านการฝึกฝน เท่านั้นที่จะกลายเป็นทหารได้ และในการฝึกพื้นฐานนั้นยังฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกรู้สึกภาคภูมิใจในร่างกายแบบใหม่และ ตัวตนแบบใหม่ ร่างกายของทหารในเครื่องแบบจึงเป็นผลงานของการทหารในการสร้างร่างกายใหม่และอัตลักษณ์ ใหม่ ดังที่เราจะพบว่าวัฒนธรรมเองก็เป็นช่องทางส่งสารนี้ออกไป ทหารถูกปฏิบัติในฐานะองค์ร่างที่ประกอบด้วย ความมั่นใจในกล้ามเนื้อ อาวุธ และเครื่องแบบที่หลอมรวมกันเป็นความเช็กซี Crane-Seeber (2016, p. 49) อธิบายว่าความดึงดูดใจและอำนาจเชิงสัญลักษณ์เหล่านี้คือรางวัลสำหรับพลเรือนผู้ยอมถูกเปลี่ยนแปลงยอม สมทานอำนาจรัฐ

การสร้างนวับุรุษผู้ประกอบด้วยความเป็นชายชาติทหาร ร่างกายอย่างใหม่ และอัตลักษณ์ใหม่นี้ปรากฏชัดทั้ง ในนวนิยาย *นิทานพันดาว* และในวัฒนธรรมประชานิยมรูปแบบอื่น สังเกตได้จากกระแสทหารนิยมหลังการ รัฐประหารใน พ.ศ.2557 ที่มาพร้อมกับการนำเสนอร่างกายอันน่าเฝ้าหวงใจในเครื่องแบบผ่านวัฒนธรรมประชานิยม ปรากฏการณ์หนึ่งคือแฮชแท็ก #ทหารหล่อบอกต่อด้วย และ #SoldierCuteboy ในสื่อเครือข่ายสังคม (Thairath Online, 2014) กระแสดังกล่าวสวมเข้ากับกระแสชื่นชมความงามและความอ่อนวัยของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในเพจกลุ่ม “Cute Boys” และ “Sexy Boys” ที่เริ่มปรากฏตั้งแต่ พ.ศ.2555 และผนึกเข้ากับ วัฒนธรรมยาไออีในที่สุด เพราะมีชายหนุ่มจำนวนหนึ่งจากเพจเหล่านี้ที่กลายเป็นนักแสดงซีรีส์วาย (Prasannam,

2019a) กระแสดังกล่าวทำต่อเนื่องมาจนถึงเวลาที่ซีรีส์เกาหลี *Descendent of The Sun* ออกอากาศ ในซีรีส์เผยแพร่ร่างกายกำยำของทหารทำให้เกิดกระแสที่ทหารถ่ายภาพเลียนแบบนักแสดงในซีรีส์โดยผนวกทั้งร่างกายกำยำและเครื่องแบบเข้าไปด้วยกัน (Thairath Online, 2016) รวมทั้งดารานักแสดงที่เข้ามาเกาะกระแสใส่เครื่องแบบทหารถ่ายรูปลงสื่อเครือข่ายสังคมด้วยเช่นกัน (Matichon Online, 2016) ส่อนัยให้เห็นทหารนิยมที่ขยายตัวในวงกว้างและเป็นมาอย่างต่อเนื่อง⁶

Descendent of The Sun เป็นซีรีส์ที่สร้างขึ้นโดยมีความพยายามนำเสนอทหารในฐานะนบวบุรุษ ผสมผสานความรักชาติผ่านการตลาดหลากหลายรูปแบบในวัฒนธรรมประชานิยม (Vespada, 2017) นอกจากนี้ในกระบวนการสร้างซีรีส์ยังมีความเชื่อมโยงกับกระทรวงกลาโหมเกาหลีโดยตรง (Jang, 2019) การที่นายกรัฐมนตรีไทยประกาศต่อสาธารณะให้ติดตามชมซีรีส์เรื่องนี้จึงไม่เรื่องน่าประหลาดใจ เช่นเดียวกับปรากฏการณ์หลังพ.ศ.2557 ที่สื่อประชานิยมพยายามส่งเสริมกระแสทหารนิยมทั้งในละครอิงประวัติศาสตร์ อาทิ *บางระจัน* (กำกับโดย ภาวัต พนังคศิริ, 2558) หรือละครแนวรักตลกที่ดัดแปลงจากนวนิยายเรื่อง *ผู้กองยอดรัก* (กำกับโดย นิติวัดน์ ชลวณิชสิริ, 2558) ที่จะกลับมาปรากฏตัวในวัฒนธรรมประชานิยมเสมอเมื่อเกิดรัฐประหาร (Thairakulpanich, 2015) ในปี 2559 มีซีรีส์ *เจ้าเวหา* (กำกับโดย บัณฑิต ทองดี) ออกอากาศทางช่อง True4U และในปี 2560 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 (ช่อง 7 HD) ก็สร้างและออกอากาศละครโทรทัศน์ชุด *เหนี่ยวหัวใจสุดไ้โกป็น* (กำกับโดย สยาม น่วมเศรษฐ์) ที่ได้รับความร่วมมือจากผู้บัญชาการทหารทุกเหล่าทัพ (Thongthep, 2017) ตัวละครในสื่อโทรทัศน์ข้างต้นปรากฏตัวในเครื่องแบบทหารและแสดงความเป็น “นักรบผู้ปกป้อง” ผู้วิจัยเชื่อว่า *นิทานพันดาว* เป็นผลผลิตของบรรยากาศดังกล่าวด้วยเช่นกัน

นอกจากการปกป้องคุ้มครองแล้ว ความเป็นชายชาติทหารแบบนบวบุรุษยังผนวกการแสดงออกด้านที่อ่อนโยนของตัวละครเอกชายด้วย เมื่อครั้งเชียร์ถูกทำร้ายโดยลูกน้องของเสี่ยศักดิ์ดา ภูผาไปทำแผลให้ วิธีการที่เขาแสดงออกคือ “นื้อหยาบย้ายไปนวดคลึงอ้อยอิ่งตรงบริเวณผิวแก้มนุ่ม รู้สึกเสียดายแทนที่ต้องมีรอยม่วงซ้ำแบบนี้” (Bacteria, 2016, p. 146) นื้อหยาบของผู้ปกป้องกับแก้มนุ่มของผู้ถูกปกป้องถูกขยายผลในตอนที่ภูผาปกป้องเชียร์ไม่ให้ถูกยิงเขา “รวบรวมเรี่ยวแรงที่เหลืออยู่ยกมือสั่นเทาขึ้นไล่ปลายนื้อเซ็ดน้ำตาที่ไหลนองสองแก้มซ้ำ” (Bacteria, 2016, p. 272) ผู้เล่าเรื่องแฉว่าภูผาเจ็บที่เห็นน้ำตาของเชียร์มากกว่าที่เจ็บที่ตนถูกยิง

อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นที่รักของตัวละครเอกหญิง ตัวละครเอกชายในนวนิยายโรมานซ์ทหารต้องแสดงด้านที่อ่อนโยนอ่อนไหวมากพอเพื่อให้อีกฝ่ายรู้สึกว่าจะต้องถนอมรักษาและประคับประคองเขาในฐานะคนรัก แต่จะต้องไม่ถึงขั้นไม่เป็นชาย (unmasculinized) เพราะจะทำให้ไม่เป็นที่รักในความสัมพันธ์ตามบรรทัดฐานรักต่างเพศ การแสดงออกเช่นนี้ย้ำว่าทหารนิยมในวัฒนธรรมประชานิยมมีส่วนควบคุมเพศสถานะทั้งความเป็นหญิงและความเป็นชาย (Kitchen, 2018, p. 40) ความเป็นชายชาติทหารของภูผาจึงถูกพิสูจน์ซ้ำผ่านมิติเพศวิถี ซึ่งเชื่อมโยงกับความปรารถนาทางเพศของเชียร์ที่มีต่อเขา ในประเด็นนี้เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจะขยายความในหัวข้อต่อไป

ขวัญใจร่างกายของชาติ: เพศวิถีกับภูมิกาย

⁶ สังเกตได้จากคอลัมน์ในเว็บไซต์สาระบันเทิง ตัวอย่างเช่น “แจกไอจีชายไทยในเครื่องแบบ เก๋ขนาดนี้ อยากรู้ได้ !!” (Sudsapda.com, 2017) และ “แอบส่อง 6 หนุ่มหล่อในเครื่องแบบ #หนุ่มในเครื่องแบบหล่อบอกต่อดูด้วย” (Sudsapda.com, 2018).

ในนวนิยายโรมานซ์ยุคใหม่จำนวนมากเลือกสร้างสิ่งกีดขวางภายในจิตใจของตัวละครเอกหญิงผู้เป็นศูนย์กลางของเรื่องขึ้นมา เพื่อประวิงเวลาการสมปรารถนาของตัวละครออกไปในพัฒนาการของโครงเรื่อง การขัดสิ่งกีดขวางมักเกิดขึ้นจากอิสรภาพที่ตัวละครเอกหญิงได้รับจากกรอบบังคับทางสังคม ชุมชน และศาสนา การปลดปล่อยเป็นแหล่งสำคัญของความสุขในการปิดเรื่องของนวนิยายโรมานซ์ หากสิ่งกีดขวางอยู่ภายนอก สิ่งนั้นจะถูกจัดไปหรือสูญเสียความสำคัญ ในเรื่องที่ยกตัวอย่างมาใน ตัวละครเอกหญิงจะตระหนักถึงจิตใจของตัวเองดีขึ้น เนื้อหาตลอดทั้งเรื่องเป็นการเรียนรู้ตนเองของเธอ เป็นการแยกแยะการรับรู้ที่ผิดกับการรับรู้ที่สมเหตุสมผล (Regis, 2003, p. 33) ใน *นิทานพันดาว* เจียร์เป็นผู้ระลึกได้และตัดสินใจไม่เดินทางไปเรียนต่อต่างประเทศในขณะที่กำลังจะขึ้นเครื่องบิน เขาเปลี่ยนเส้นทางกลับไปหาภรรยาที่ผาพันดาว แล้วเรื่องก็จบลงอย่างมีความสุข ในหัวข้อนี้จึงพยายามจะอธิบายความเป็นชายชาติทหารกับในด้านที่สัมพันธ์กับตัวละครอุเคะในฐานะศูนย์กลางของนวนิยายยาโออิ

สาเหตุที่ตัวละครอุเคะเป็นศูนย์กลางของนวนิยายยาโออิสัมพันธ์กับชนบของนวนิยายโรมานซ์ที่มีกลุ่มเป้าหมายคือผู้หญิง เนื่องจากนวนิยายโรมานซ์เป็นพื้นที่ที่แสดงออกซึ่งความปรารถนาของผู้หญิง เครื่องแบบและร่างกายล่ำสันเป็นความดึงดูดใจและยืนยันความรู้สึกว่าถูกปกป้องของอุเคะ ความรู้สึกที่ถูกปกป้องคุ้มครองเกี่ยวพันอย่างลึกกับความปรารถนาทางเพศอันเป็นภาคปฏิบัติหนึ่งของเพศวิถีของตัวละคร เมื่อพิจารณาร่างกายของเจียร์ก่อนการผ่าตัดที่แม่ออนแอแต่ก็ “ใช้ชีวิตสุดเหวี่ยงอย่างไม่เคยทำมาก่อน ต้มเหล้าเมายา มั่วผู้หญิง” (Bacteria, 2016, p. 12) แต่หลังการผ่าตัด ร่างกายของเจียร์ไม่ได้ถูกคืนความเป็นชายให้ เพราะเขาได้รับหัวใจของทอฝันเข้ามา ร่างกายอันอ่อนแอประบางของเขายังถูกให้ความหมายว่าเป็นหญิง (feminized)

แม้จะไม่มีผู้ใดรู้ความลับเกี่ยวกับหัวใจของทอฝันที่อยู่ในร่างของเจียร์ แต่ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่เรียกกร้องการปกป้องคุ้มครองจากตัวละครอื่นนอกจากภรรยาผู้พร้อมจะให้ความอบอุ่นปลอดภัยแก่เขาเช่นกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือเตชิน นักศึกษาแพทย์ปีสุดท้ายผู้เคยคลุกคลีกับเจียร์มาตั้งแต่ยังเล็ก และสันต์หรือหมอน้ำ แพทย์ทหารที่เจียร์ได้พบที่หมู่บ้านผาพันดาว ความซัดเซของตัวละครสังเกตได้ตั้งแต่เตชินไปเยี่ยมเจียร์หลังผ่าตัด “เตชินใช้มืออีกข้างลูบหัวๆ ก่อนจะขยี้ผมนิ่มจนเสียทรง” (Bacteria, 2016, p. 47) หรือในตอนที่เจียร์ต้องจากผาพันดาว เตชินก็เป็นคนไปปรับเจียร์ด้วยตัวเอง “ว่าที่คุณหมอน้ำที่อำเภอรับน้องชายต่างสายเลือดที่พุ่งเข้ามาถอดรัดเป็นเด็กๆ แล้วยี้หัวๆ ด้วยความหมั่นไส้” (Bacteria, 2016, p. 312)

ส่วนกรณีสันต์ เมื่อเจียร์ได้พบสันต์ครั้งแรกในงานต้อนรับครูอาสาคนใหม่ ผู้เล่าเรื่องบรรยายว่าสันต์เป็น “ชายรูปร่างผอมสูงผิวพรรณขาวสะอาดสะอ้านโผล่มายื่นข้างๆ ดวงตาเรียวยาวจะเจ้าเล่ห์หลังแว่นกรอบเงินจ้องไปที่ใหม่ตรงข้อมือ” (Bacteria, 2016, p. 97) ความรู้สึกของเจียร์คือ “รู้สึกเป็นมิตรกับคุณหมอน้ำคนนี้ทันที อาจเป็นเพราะคุณหมอน้ำบุคลิกใกล้เคียงกับเตชินแต่อาจจะทะเล้นกว่าหน่อยก็ได้” (Bacteria, 2016, p. 97) เจียร์เองเคยเห็นความดึงดูดใจในตัวสันต์ “ใบหน้าขาวที่แดงระเรื่อ พอต้องแสงไฟแวบแวมกลับดูมีเสน่ห์อย่างบอกไม่ถูก” (Bacteria, 2016, p. 100) ฝ่ายสันต์ บางครั้งเขาก็ “อยากจะยื่นมือออกไปลูบหัวด้วยความเอ็นดู” (Bacteria, 2016, p. 169) แต่ความอ่อนโยนและการให้การปกป้องในฐานะแพทย์ไม่อาจพัฒนาไปสู่ความปรารถนาทางเพศได้ ผู้วิจัยขออธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวโดยแยกเป็นสองประเด็น

ประเด็นที่ 1 เกิดจากการสร้างตัวละครตามขนบนวนิยายโรมานซ์ที่แบ่งตัวละครเป็น แอ ล ฟ า (alpha) หรือแอลฟาแมล (alpha male) คือตัวละครชายที่แข็งแรง มีความเป็นผู้นำ หล่อเหลา รวมทั้งอาจมีฐานะร่ำรวย ตัว

ละครแบบแอลฟามากปรากฏร่วมกับตัวละครชายอีกกลุ่มคือเบตา (beta) ตัวละครแบบเบตาจะมีความอ่อนโยนและอ่อนไหวมากกว่าแอลฟา และมักจะยินยอมให้ตัวละครแบบแอลฟาโดดเด่นกว่า (Ramsdell, 2012, p. 50) ส่วนตัวละครแบบโอเมกา (omega) จะได้รับการปกป้องทั้งจากแอลฟาและเบตา ดังนั้นภูผาในฐานะแอลฟาผู้ปกป้องจึงมีสถานะสูงกว่าเตชินและวสันต์ในฐานะเบตา ส่วนเจียรอยู่ในฐานะโอเมกา

ประเด็นที่ 2 นวนิยายมุ่งประกอบสร้างความเป็นชายชาติทหาร เตชินเป็นแพทย์ ส่วนวสันต์แม้เป็นทหารแต่ก็ไม่ปรากฏลักษณะของนักรบ ความเป็นชายของตัวละครทั้งสองจึงไม่อาจส่งเสริมความหมายแบบทหารนิยมทั้งในตัวนวนิยายและในบรรยากาศของวัฒนธรรมประชานิยมที่อยู่แวดล้อมได้

ยิ่งไปกว่านั้น การปกป้องที่เตชินและวสันต์ให้ได้คือ การปกป้องเจียรในฐานะปัจเจกบุคคลเท่ากับทุกคนที่สังกัดอยู่ในโลกของพลเรือน เขาทั้งสองไม่ได้ทำหน้าที่ปกป้องสิ่งที่มีสถานะสูงกว่าคือ “ชาติ” ในขณะที่ภูผาปกป้องทั้งเจียรและ “ชาติ” ข้อถกเถียงที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอในที่นี้คือ อัตลักษณ์ของเจียรกับความหมายของชาติผืนนี้เข้าด้วยกัน เพราะความสัมพันธ์ระหว่างภูผากับเจียรมีบทบาทในการนิยามความเป็นชายชาติทหารภายในเรื่อง ดังที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้แล้วว่า ความเป็นชายชาติทหารแบบนี้กรบผู้กล้าถูกแสดงออกเพื่อทำให้ความเป็นชายชาติทหารแบบปกป้องคุ้มครองสมบูรณ์ แต่การปรากฏของความเป็นชายชาติทหารของภูผามีส่วนอย่างไรในการกลับมานิยามอัตลักษณ์ของเจียรในฐานะพลเรือนที่ได้รับการปกป้อง

Winichakul (2015, p. 24) ได้อธิบายแนวคิดเรื่อง “ภูมิภายา” (geo-body) ไว้ว่า ภูมิภายาเป็นมุมมองที่มีต่อดินแดนของชาติว่าเปรียบเสมือนร่างกาย อันเป็นส่วนประกอบหนึ่งของ “ชีวิตของชาติ เป็นที่มาของความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี ความรัก พลังดลใจ อดทน ความเกลียด เหตุผล ความไร้เหตุผล” เครื่องมืออย่างหนึ่งของรัฐในการสร้างภูมิภายาคือแผนที่ที่ทำให้คนในชาติรู้จักขอบเขตของชาติ มองเห็นพรมแดนของชาติ ในกรณีประเทศไทย ผู้ที่ผ่านระบบการศึกษาจะรับรู้ประเทศไทยในนาม “ชวานทองของไทย” อันเป็นรูปสัญลักษณ์ของประเทศไทยที่ปรากฏในแผนที่ ภูมิภายาจึงทำงานร่วมกับ “แนวคิดเกี่ยวกับบูรณภาพและอธิปไตย การควบคุมแนวชายแดน การปะทะของกองกำลัง การรุกราน และสงคราม” (Winichakul, 2015, p. 24) ความสัมพันธ์ระหว่างภูผาผู้เป็นทหารกับเจียรผู้เป็นครูอาสาในพื้นที่ชายแดนจึงเกิดขึ้นในบริบทของภูมิภายาอย่างชัดเจน

การมองพื้นที่ภูมิศาสตร์โดยเชื่อมโยงกับเพศวิถีหรือความปรารถนาทางเพศเป็นแนวคิดที่นักวิชาการหลังอาณานิคมนิยมได้เสนอไว้ โดยเปรียบเทียบพื้นที่ภูมิศาสตร์เสมือนร่างกายของผู้หญิงที่ถูกสูญเสียพรหมจรรย์ด้วยการถูกสำรวจ บุกเบิก หรือเข้ายึดครอง (Young, 1995) คำผกาได้นำไปทดลองวิเคราะห์ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายไทยกรณีศึกษาคือเรื่อง *สี่แผ่นดิน* ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช คำผกาเสนอร่างกายของแม่พลอยเป็นร่างกายที่ถูกขัดเกลากับวัฒนธรรมของชนชั้นสูง เมื่อออกจากวัง ก็ไปอยู่ในบ้านกับคุณเปรม เป็นแม่เรือนที่ไม่แสวงหาความสุขนอกบ้านใส่ตัว ร่างกายของพลอยยังเสื่อมทรุดลงตามวัยชานไปกับความผันแปรที่เกิดขึ้นกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้จากความคิดที่ว่าไทยไม่เคยเป็นเมืองขึ้นของใคร ร่างกายของชาติกับร่างกายของหญิงไทยจึงผืนนี้เข้าด้วยกันผ่านความหมายของความบริสุทธิ์และ/หรือพรหมจรรย์ (Kham Phaka, 2014, pp. 177-185)

ในปลายทศวรรษ 2550 จนถึงทศวรรษ 2560 นวนิยายเรื่อง *นิทานพันดาว* อุบัติขึ้นและถูกดัดแปลงเป็นสื่ออื่นในวัฒนธรรมประชานิยม ประเทศไทยไม่มีการทำสงคราม หรือส่งกองกำลังไปรบยังประเทศอื่นในลักษณะเดียวกันกับที่รัฐบาลอเมริกันหรือรัฐบาลอังกฤษทำ หน้าที่ของทหารในฐานะ “นักรบ” จึงถูกให้ความหมายใหม่ว่ามีหน้าที่ “รักษาความมั่นคง” ความมั่นคงดังกล่าวผูกอยู่กับภูมิภายา การปรากฏของชายชาติทหารผู้รักษาความมั่นคงจึง

ต้องเกิดจากการชี้ให้เห็นความไม่มั่นคงเป็นปฐม ทุกครั้งที่เธียรไปสอนหนังสือที่โรงเรียน จะต้องมีการไปรักษาความปลอดภัยเสมอ โดยให้เหตุผลว่า “แถวนี่เป็นเขตชายแดนครับ ไม่มีที่ไหนเรียกว่าปลอดภัย” (Bacteria, 2016, p. 111) และในแนวเขตชายแดนสถานการณ์ปกติคือ “มีการปะทะกับพวกลักลอบขนยาเสพติดเข้าเมือง ไม่ก็ผู้ก่อการร้ายบ้างเป็นครั้งคราว” (Bacteria, 2016, p. 339)

ดังนั้นนอกจากร่างกายที่เต็มไปด้วยมัดกล้ามเนื้อเพราะการฝึกฝนและเครื่องแบบที่เข้ายวนใจแล้ว ร่างกายที่เต็มไปด้วยบาดแผลยังเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจและเร้าความปรารถนาทางเพศอีกด้วย เพราะประสานระหว่างความเป็นชายชาติทหารที่ผ่านการฝึกฝนกับการปกป้องชาติ แม้เครื่องแบบจะถูกปลดเปลื้องออกแล้วแต่ร่างกายเช่นนั้นก็ดึงดูดให้เธียรสัมผัสในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก “ผิวสีแทนคล้ำแดดขับกล้ามเนื้อแข็งแรงให้เห็นเด่นชัดได้แสงไฟสลัว แผ่นนอกปีกบินสอดรับกับมัดกล้ามเนื้อหน้าท้องแน่นหนักราวกับประติมากรรมรูปปั้นนักรบชั้นเอกที่ผู้ชายคนไหนได้เห็นก็ต้องนึกอิจฉา มือเรียวเอื้อมขึ้นแตะเบาๆ ตรงรอยแผลทั้งเก่าทั้งใหม่บนอกเปลือยของอีกฝ่ายแผ่วเบา” (Bacteria, 2016, p. 376)

ร่างกายของภูผากับบาดแผลที่เกิดขึ้นเพราะการปกป้องความมั่นคงยืนยันความเป็นนักรบผู้กล้า ยืนยันความเป็นชายที่ไม่อาจถูกบั่นทอนด้วยความอ่อนโยน ทั้งยังยืนยันความเป็นแอลฟาเมลที่ทำหน้าที่ปกป้องอันเป็นลักษณะของนवरुरुชที่ต่างกับตัวละครเบตาที่มีลักษณะ “ขาวดี” (มีนัยของความไม่เป็นที่ไทยแท้) ในตัวเตชินและวสันต์ ลักษณะดังกล่าวถูกเน้นย้ำตลอดทั้งเรื่อง ตัวอย่างเช่น ตอนที่เธียรไม่ยอมให้เขาเห็นแผลจากการผ่าตัด ผู้เล่าเรื่องอธิบายความคิดของภูผาว่า “เขาเองก็มีแผลยับเต็มตัวยังกล้าให้คนอื่นเห็นเลย” (Bacteria, 2016, p. 146) อีกตัวอย่างหนึ่งคือตอนที่เธียรกลับไปอยู่กรุงเทพฯ แล้ว ภูผายังแสดงด้านของนักรบผู้กล้ามากขึ้น โดยไม่สนใจแม้กระทั่ง “แผลตรงชายโครงที่ยับถึงยี่สิบเข็ม” (Bacteria, 2016, p. 339) ประเด็นที่น่าสนใจคือ นิทานพันดาว ส่อนัยว่าเส้นแบ่งระหว่างความเป็นชายชาติทหาร ความหมายของชาติ การถูกปกป้อง และความปรารถนาทางเพศนั้นพร่าเลือน

[เธียร] สังเกตเห็นรอยแผลตามตัวของร่างสูงที่มีทั้งรอยเก่า รอยใหม่ รอยยับแบบยังไม่ตัดตัดายออกก็มี

“คุณไปออกรบที่ไหนมา?” [...]

“ฉันทนทหาร เป็นรั้วของชาติ หน้าที่ก็คือ ‘ออกรบ’ ก็ถูกแล้ว” [...]

คนที่ได้แต่ใช้ชีวิตหรูหราในเมืองหลวงอย่างเขาไม่เคยรู้หรือว่ามีอีกที่หนึ่งก็พื้นที่ที่ถูกสังเวยเพื่อปกป้องความสงบสุขของแผ่นดินไทยผืนนี้ [...] ปลายนิ้วเย็นเฉียบแตะเบาๆ ตามรอยฟกช้ำกลางแผ่นหลังเปลือยเปล่าอย่างถ้อยวิสาสะ (Bacteria, 2016, p. 230)

อุปลักษณ์ที่ว่าทหารเป็นรั้วของชาติเป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวางและอยู่ในโวหารที่ให้คุณค่าแก่สถาบัน การทหารตลอดมา จากตัวอย่างข้างต้น นอกจากภูผาจะเป็นรั้วของชาติแล้ว เขายังระบุว่าเขาออกรบ รั้วหมายถึงขอบเขต トラบใดที่ขอบเขตยังอยู่ดีแผ่นดินก็จะสงบสุข ขอบเขตที่มาเชื่อมกับแผ่นดินนี้ยอมเชื่อมโยงกับมโนทัศน์เรื่องภูมิภายา นวนิยายจึงย้ำเสมอว่าร่างกายที่ทำเพื่อชาติของภูผาเป็นความดึงดูดใจสำหรับเธียร “ร่างแข็งแรงสีแทนปรากฏร่องรอยของบาดแผลทั้งเก่าใหม่จากการสู้รบเพื่อปกป้องประเทศชาติ สำหรับคนอื่นนี้อาจเป็นตำหนิ แต่สำหรับเธียรนั้น มันกลับนำพาลหุและเต็มไปด้วยความภาคภูมิใจมากกว่า” (Bacteria, 2019, p. 60)

ดังนั้น ทุกครั้งที่รู้สึกว่าจะถูกปกป้อง เธียรจะยิ่งกลายเป็นหญิงเพื่อขบเน้นความเป็นชายชาติทหารของภูผาให้เด่นชัดขึ้น จากแต่เดิมที่ความไม่เป็นที่ไทยของเธียรถูกแปรผลผ่านสายตาของภูผาและวสันต์ เมื่อภูผามองเธียร เขาพบว่า “สายตาของเขายังคงจับจ้องไปที่ดวงหน้าใสและพวงแก้มเนียนสีแดงระเรื่อดูเป็นธรรมชาติ” (Bacteria,

2016, p. 181) หรือเมื่อผู้เล่าเรื่องอ้างถึงเจียรในความคิดคำนึงของวสันต์ เจียรก็มีสถานะเป็นวัตถุทางเพศที่ถูกให้ความหมายว่าไม่เป็นชาย “ไหนๆ ฟาก็เมตตาส่งเนื้อสมันขาวเนียนตรงสเป็กมาให้ถึงในป่าทั้งที่ เสือจำศีลจะมาหมอบเฝ้าดูห่างๆ ให้น้ำลายไหลหมดตัวทำไม” (Bacteria, 2016, p. 193)

หลังจากโครงเรื่องเดินทางสู่จุดแห่งการสมปรารถนาในนวนิยายโรมานซ์แล้ว ในขณะที่เจียรกำลังจะมีเพศสัมพันธ์กับภุฉา ความหมายของการถูกปกป้องกับเพศสัมพันธ์แบบสอดใส่จึงหลอมรวมเป็นหนึ่ง “ตั้งแต่รู้ตัวว่าป่วย เขาก็เลิกมีแฟนเป็นตัวเป็นตน เพราะไม่อยากสร้างความผูกพันที่รื้อวันจากกับใคร ครั้นพอได้ชีวิตใหม่ สวรรค์ก็ยิ่งใจดีประทานคนรักแสนวิเศษแถมมาให้ด้วย ถึงสถานะจะต้องเปลี่ยนจาก ‘ผู้ปกป้อง’ เป็น ‘ผู้ถูกปกป้อง’ ก็เถอะ” (Bacteria, 2019, p. 57) การปกป้องในที่นี้หมายถึงการมีเพศสัมพันธ์แบบรักต่างเพศที่เจียรเป็นฝ่ายรุก ส่วนการถูกปกป้องหมายถึงการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายที่เจียรเป็นฝ่ายรับ ร่างกายของชาติที่เป็นหญิงจึงควรต้องถูกปกป้องด้วยความเป็นชายชาติทหาร

ในความสัมพันธ์ระหว่างภุฉากับเจียร ภุฉาตระหนักเสมอว่าเวลาที่เจียรยังอยู่กับเขาเป็นการนับถอยหลัง “เขาหวังว่าอีกฝ่ายจะเรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ที่นี่ให้คุ้มค่าที่สุดก่อนที่เวลาเหล่านี้จะสิ้นสุดลง” (Bacteria, 2016, p. 181) เขาจึงตัดสินใจใช้ถ้อยคำรุนแรงตัดขาดเจียรเพื่อส่งเจียรกลับบ้านตามคำสั่งของเบื้องบน “หากจากกันพรุ่งนี้เขาก็เพียงเฉือนใจให้เจ็บในครั้งเดียว แต่การรอคอยเพื่อนับวันลาจากกลับเป็นการลงทัณฑ์ให้ตายไปอย่างช้าๆ ด้วยความทรมาน” (Bacteria, 2016, pp. 287-288) อย่างไรก็ตาม ที่ผาปันดาวเจียรพยายามนับดาวให้ครบพันดวงเพื่ออธิษฐานขอให้เขาไม่ต้องพรากจากภุฉา แต่ก่อนที่จจะนับดวงสุดท้าย ภุฉาใช้มือปิดตาของเจียรไว้ แล้วสารภาพความรู้สึกของเขาว่า “เห็นดวงดาวพวกนี้ไหม? ต่อให้ภุฉาแข็งแรงสูงตระหง่านแค่ไหนก็ยังไม้อาจแตะถึงขอบฟ้า แล้วฉันจะเอื้อมถึงเธอได้ยังไง” (Bacteria, 2016, p. 311 [เน้นข้อความตามต้นฉบับ]) ตลอดเวลาที่ภุฉาพัฒนาความรู้สึกซึ่งที่มีต่อเจียรเขาถึงฐานะที่แตกต่างกัน “มีคนมากมายที่มีฐานะทางสังคมเท่าเทียมและคู่ควรกับเธอ” (Bacteria, 2016, p. 311)

หากให้ความหมายเจียรว่าเป็นตัวแทนของชาติ เจียรยอมอยู่ในสถานะที่ภุฉาทั้งหลงใหลทั้งบูชา ตามเนื้อเรื่องเจียรเป็นลูกชายของอดีตรองผู้บัญชาการทหารบก พ่อของเจียรมีอำนาจเหนือผู้บังคับบัญชาของภุฉา ยิ่งไปกว่านั้น การเปรียบต่างระหว่างเจียรกับภุฉาที่ชัดเจนคือ ภุฉาเป็นลูกชายทหารเช่นกัน เขาเคยเล่าถึงพ่อของเขาว่า “อาชีพของพ่อคือคนที่ปกป้องประเทศที่สงบสุขแห่งนี้ ยศทหารเล็กๆ ของพ่อแต่กลับมีหน้าที่ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด” (Bacteria, 2016, p. 232) ฐานะของคนทั้งสองต่างกันตั้งแต่ชาติกำเนิด นวนิยายย้ำความรู้สึกของภุฉาก่อนที่ตัวละครเอกต้องพรากจากกันว่า สำหรับภุฉาแล้ว “ต่อให้เจ็บแทบตายก็ขอรับเอาไว้คนเดียว” (Bacteria, 2016, p. 294)

ความรักที่ปรารถนาจะปกป้องคุ้มครอง แต่ก็เจ็บปวดด้วยความรู้สึกเจียมเนื้อเจียมตัวนี้เทียบได้กับความรักแบบเทิดทูน (courtly love) อันเป็นลักษณะที่พบได้ในชนนวนิยายโรมานซ์เช่นกัน คำจำกัดความของความรักแบบเทิดทูนคือ “ความรักในอุดมคติที่ชายมีต่อหญิง เป็นความรักบริสุทธิ์ซึ่งให้เกียรติยกย่อง และเป็นความรักที่ไม่หวังผลตอบแทน” (Royal Society of Thailand, 2018, p. 137) นอกจากนั้นแล้ว “ฝ่ายชายจะรู้สึกว่าคุณค่ายิ่งขึ้นเมื่อรักสตรีผู้สูงศักดิ์” (Royal Society of Thailand, 2018, p. 137) การกำหนดให้ภุฉามีความรักแบบเทิดทูนนี้สัมพันธ์กับการสร้างความเป็นชายชาติทหารของเขา เพราะการรักและปกป้องเจียรทำให้เขาต้องแสดงทั้งด้านที่เป็นแอลฟาแมลและด้านที่เป็นผู้ปกป้อง ทั้งนี้ คติความรักแบบเทิดทูนสัมพันธ์กับคตินิยมสมัยกลางและความเป็นชายแบบอัศวิน (chivalric male) ที่ “เป็นนักรบปกป้องบ้านเมือง มีความซื่อสัตย์ต่อกษัตริย์ มีความรักกับ

หญิงสาวสูงศักดิ์” (Kittimahacharoen, 2012, p. 236) ลักษณะดังกล่าวปรากฏในนวนิยายโรมานซ์ประชานิยมของไทยที่มีตัวละครเป็นทหาร องครักษ์ หรือผู้มีภารกิจปกป้องชาติ เช่น *เลือดชาติดียว* (2513) ของลักษณวดี นวนิยายแปล *มณีหยาดฟ้า* (2541) ของ นิดา และ *คุณชายรณพีร์* (2554) ของ แพรณัฐ ความเป็นชายชาติทหารอย่างนบบุรุษใน *นิทานพันดาว* จึงมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของพระเอกแบบเดิมในนวนิยายโรมานซ์เป็นฐานอยู่ด้วย

รักระหว่างสองโลก: คู่ตรงข้ามระหว่างเมืองกับชนบท

สิ่งที่เป็นความดึงดูดใจในตัวเธียรที่ภูผามองเห็นคือ การที่เธียรค่อยๆ กลืนกลายเป็นส่วนหนึ่งในโลกของผาปันดาว ภูผาอาจรู้สึกว่าการที่ห่างไกลของเธียรโน้มเข้าหาเขามากขึ้น อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า *นิทานพันดาว* แสดงความวิตกกังวลเรื่องเวลาว่าการดำรงอยู่ของเธียรเป็นการนับถอยหลัง ความวิตกกังวลดังกล่าวได้สร้างความหมายที่เป็นคู่ตรงข้ามขึ้นมาอีกหลายชุด ซึ่งตั้งอยู่ในฐานความแตกต่างระหว่างโลกที่เธียรจากมากับโลกของหมู่บ้านผาปันดาว

ตัวอย่างแรกเห็นได้จากเมื่อแรกที่ภูผาปะทะคารมกับเธียร เขาสร้างความหมายของเมืองกับชนบทให้แยกขาดจากกันเมื่อเล่าถึงคนในหมู่บ้านที่เดินทางสู่เมือง “แสงสีในเมืองมันสวยงามกว่าแล้ว ชาวป่าชาวดงที่ไหนจะไม่หลง [...] และฉันก็ยังไม่เคยเจอคนเมืองที่ไหนทนอยู่ในป่าในดงที่ไม่มีแสงสีได้” (Bacteria, 2016, p. 99) เช่นเดียวกับทหารที่มาเฝ้าคุ้มกันเธียรที่โรงเรียนมองเขาแล้วรำพึงในใจว่า “ผิวขาว หน้าใส ฟอมเพรียว สวมเสื้อผ้าสีฉูดฉาด ไม่ว่าจะมองมุมไหนก็แตกต่างจากคนที่นั่นจนเหมือนเป็นตัวประหลาด [...] ความเป็นลูกผู้ลากมากดีฉายชัดออกมาเสียจนอดคิดไม่ได้ว่า ‘เขา’ มาทำอะไรในดินแดนกันดารแห่งนี้?” (Bacteria, 2016, p. 133) แต่เมื่อพินิจปฏิสัมพันธ์ระหว่างเธียรกับนักเรียนของเขาระยะหนึ่งแล้วกลับเห็นว่า “ความโดดเด่นที่ว่ามาทั้งหมดกลับดูกลมกลืนไปกับบรรยากาศเรียบง่ายภายในเวลาไม่ถึงสามชั่วโมง” (Bacteria, 2016, pp. 133-134)

สายตาของภูผาเองก็มองเธียรเปลี่ยนไป “สายตาของเขายังคงจับจ้องไปที่ดวงหน้าใสและพวงแก้มเนียนสีแดงระเรื่อคู่เป็นธรรมชาติ...ธรรมชาติตามเนื้อแท้ที่ไม่ได้ถูกแต่งแต้มจากกรอบสังคมในเมือง” (Bacteria, 2016, p. 181 [เน้นข้อความตามต้นฉบับ]) ช่วงเวลาที่ภูผานึกพอใจเธียรมากขึ้นคือ ในเวลาที่เธียรใช้ความรู้ด้านวิศวกรรมในการต่อแถวให้เจ้าสาวเมื่อในหมู่บ้านมีงานแต่งงาน รวมทั้งเวลาที่เธียรใส่ชุดพื้นเมืองของอาซา และแข่งเล่นลูกข่างกับชาวบ้าน “ถ้าดูเผินๆ ถึงขนาดแยกไม่ออกเลยว่าใครเป็นคนเมืองใครเป็นชาวบ้านเพราะกลมกลืนกันไปหมด” (Bacteria, 2016, p. 177) แต่นวนิยายไม่ได้เชื่อในความกลมกลืนที่ว่า เพราะมีกรอบเวลานับถอยหลังอยู่ ภูผาหวังว่า “อีกฝ่ายจะเรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ที่นี่ให้คุ้มค่าที่สุดก่อนที่เวลาเหล่านี้จะสิ้นสุดลง...และกลับไปสู่ ‘โลก’ อีกใบที่ได้จากมา” (Bacteria, 2016, p. 181 [เน้นข้อความตามต้นฉบับ]) ภูผาย้ำเสมอว่า “...ถึงเขาอยากอยู่ก็อยู่ไม่ได้หรอก อนาคตของเขายังไปได้อีกไกล ไม่ควรมาเก็บตัวอยู่ในที่กันดารแบบนี้” (Bacteria, 2016, p. 197) แม้แต่ผู้เล่าเรื่อง เมื่ออ้างถึงเธียรก็ยังใช้โวหารว่า “ชายหนุ่มผู้มาจากโลกแห่งแสงสีอันห่างไกล” (Bacteria, 2016, p. 209)

ฝ่ายเธียร ความรู้สึกของเขามีสต่อภูผาคือ “เขาไม่สนแล้วว่าความสัมพันธ์ของตัวเองกับผู้กองภูผาจะดำเนินไปในทิศทางไหน ขอแค่ไม่ไกล...แต่ก็ไม่ห่างไกลไปมากกว่านี้ก็พอ” (Bacteria, 2016, p. 209) ตำแหน่งแห่งที่ของเธียรในโลกของหมู่บ้านผาปันดาวจึงไม่อาจหลอมรวมเป็นหนึ่งกับความเป็นพื้นเมืองได้ แม้เขาจะพยายามให้ลูกศิษย์เรียกเขาว่าที่ “ครูอยากให้ทุกคนเป็นน้อง ข...ขอเป็นพี่ได้ไหม?” (Bacteria, 2016, p. 131) ด้วยความเชื่อที่ว่า “ไม่ใช่ญาติ แต่

ก็ถือว่าเป็นครอบครัวเดียวกัน ดินแดนแห่งความสุขมีอยู่ทุกที่ เหลือแต่ที่เราได้เป็นส่วนหนึ่งของที่นั่นหรือไม่...” (Bacteria, 2016, p. 118) นิทานพันดาว ชี้ว่าเธียรอาจปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ แต่เขาไม่ใช่คนของหมู่บ้านผาปันดาว เขาเป็นตัวแทนของผู้นำ “ความเจริญ” มาจากโลกอื่น เช่นเดียวกับภูผาที่แม่สนิทกับชาวบ้าน แต่ก็เป็นตัวแทนของอำนาจรัฐที่ปรากฏตัวในนามของผู้พิทักษ์ความมั่นคง

เมื่อนวนิยายสร้างตำแหน่งแห่งที่ของเธียรว่ามาจากโลกของเมือง แล้วหมู่บ้านผาปันดาวถูกประกอบสร้างขึ้นมาอย่างไร นวนิยายแสดงให้เห็นวัฒนธรรมพื้นเมืองที่เป็น “สีสน” ของชาวอาข่า เช่น ในพิธีรับขวัญเธียรที่เขาต้องเดินเข้ามาทางประตูหมู่บ้าน ผู้เล่าเรื่องบรรยายว่า “ด้านบนมีคานไม้พาดอยู่และประดับด้วยรูปสลัก เช่น ลูกข่าง นก [...] ตามธรรมเนียมต้องคอยอยู่ด้านนอกจนกว่าคนในหมู่บ้านออกมาเห็น หรือตะโกนเรียกคนในหมู่บ้านให้ออกมารับจึงจะถูกยอมรับให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของเผ่า” (Bacteria, 2016, p. 90) พร้อมด้วยบรรยากาศแห่งการต้อนรับ “กลุ่มผู้ชายชาวพื้นเมืองที่สวมชุดผ้าทอมือย้อมครามแขนยาวปักเย็บลวดลายด้วยเส้นด้ายหลากสีจำนวนสามแถวตรงชายเสื้อต่างก็ออกมาต้อนรับพร้อมฉีกยิ้มให้อย่างเป็นมิตร” (Bacteria, 2016, p. 95)

อย่างไรก็ตาม มีบางประเพณีที่ “ประหลาด” ในความรู้สึกของคนเมืองอย่างเธียร เช่น การสอนรักให้ว่าที่เจ้าบ่าว โดยหญิงม่ายในหมู่บ้าน “ธรรมเนียมชาวอาข่าแต่โบราณ ถ้าหนุ่มคนไหนจะแต่งงานต้องทำการสละมลทินในร่างกายออกซะก่อนโดยการร่วมหลับนอนกับสาวช่อเฮ้อ หรือก็คือหญิงม่ายที่ได้รับการแต่งตั้งจากคนในหมู่บ้านให้เป็นผู้เปิดบริสุทธิ์สอนรักให้กับเจ้าบ่าว” (Bacteria, 2016, p. 170) ซึ่งผู้เล่าเรื่องวิจารณ์ธรรมเนียมดังกล่าวว่า “มันอาจเป็นความเชื่อที่เห็นแก่ตัวของทางฝ่ายชายจนกลายเป็นธรรมเนียมไปเองก็ได้” (Bacteria, 2016, p. 170)

นอกจากนั้นนวนิยายยังระบุด้วยว่ามีลานกิจกรรมของหมู่บ้านเรียกว่า “ลานสาวกอดซึ่งสมาชิกในหมู่บ้านและคนในละแวกใกล้เคียงมักนัดกันมากินเหล้าสังสรรค์ตามประสาผู้ใหญ่” (Bacteria, 2016, p. 301) การหยิบยกเรื่องการสอนรักกับลานสาวกอดขึ้นมาเชื่อมโยงกับภาพเหมารวม (stereotype) ที่คนรับรู้ชาวอาข่า ตัวอย่างคือเพลง “มิตะ” ของจรัล มโนเพ็ชร ที่ทำให้ “ชุมชนอาข่าในสายตาสังคมไทยเป็นชุมชนที่อับพลด้วยเรื่องเพศ บางคนเมื่อนึกถึงหมู่บ้านอาข่า (อีก้อ) ก็ปรารถนาจะเข้าไปเยือน ‘ลานสาวกอด’ [...] บางคนก็คิดว่าชุมชนอาข่าเป็นชุมชนที่เปิดเสรีทางเพศ” ซึ่งขัดต่อความเป็นจริงในทางปฏิบัติของชาวอาข่า (Bunyasaranai, 2003, pp. 96-97)

นอกจากนั้น ภาควิชาที่ให้ความหมายโลกของชาวอาข่าในฐานะพื้นที่ที่มีเพศคือนวนิยาย *แก้วกลางดง* ของ ทมยันตี (รวมพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2519) ที่มียาวดีตัวละครเอกหญิงชาวอาข่ามีคนรักเป็นชาวเมือง นวนิยายเรื่องนี้ดัดแปลงเป็นสื่อประชานิยมหลายครั้ง ครั้งล่าสุดคือฉบับที่ออกอากาศทางไทยทีวีสีช่อง 3 ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ.2563 โดยภาพของชาวอาข่าที่ถูกสร้างขึ้นมาตลอดคือภาพที่ “สกปรก ลำหลัง แต่ตึงดูดี” (Bunyasaranai, 2003, pp. 105-107)

หากมองว่าแผ่นดินของหมู่บ้านผาปันดาวในฐานะโลกของชาวอาข่าถูกให้ความหมายว่ามีเพศในมุมมองของวัฒนธรรมประชานิยม เพศนั้นน่าจะเป็นเพศหญิง เพราะเชื่อมโยงกับมิตะและมียาวดี ผาปันดาวถูกปกป้องด้วยความเป็นชายชาติทหาร และผู้นำความเจริญมาคือครูอาสาอย่างเธียร ชื่อของเธียรที่โยงกับความฉลาดหรือปัญญาจึงตอกย้ำความหมายที่ว่าโลกของชาวอาข่ายังลำหลัง ทั้งยังเป็นแผ่นดินที่ต้องพร้อมรองรับการพัฒนาอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ในการสร้างคู่ตรงข้ามระหว่างชนบทกับเมือง ชนบทจะเชื่อมโยงกับธรรมชาติ เช่น เมื่อเธียรเริ่มกลมกลืนกับคนในหมู่บ้าน เขาจึงดูเป็น “ธรรมชาติ” ในสายตาของภูผา ในขณะที่เมืองเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม คู่ตรงข้ามระหว่างธรรมชาติกับวัฒนธรรมจึงถูกนำมาใช้ในเรื่องโดยตลอด ให้ลองสังเกตชื่อของคนที่มาจากเมือง “เธียร” หมายถึง ความ

ฉลาด “ตุลย์” เพื่อนของเฮียร์ หมายถึง ความยุติธรรม “เตชิน” หมายถึง เดชอำนาจ ชื่อของพวกเขาโยงกับมโนทัศน์ที่เป็นนามธรรม ในขณะที่ภูผาและห่มอวสันต์ หรือห่มอน้ำ มีชื่อที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ (รวมทั้งชื่อฐานปฏิบัติการพระพิรุณที่ภูผาและวสันต์สังกัดอยู่) อย่างไรก็ตาม ภูผาและวสันต์เป็นตัวแทนจากอำนาจศูนย์กลาง เขาจึงถูกพาออกไปจากหมู่บ้านผาปันดาวในที่สุด วสันต์แต่งงานกับกุมารแพทย์ที่กรุงเทพฯ และจะทำเรื่องย้ายออกไปในที่สุด ภูผาก็เช่นกัน ดังข่าวที่เขานำมาบอกกับเฮียร์ว่า “กำหนดสอบเข้าโรงเรียนเสนาธิการมาแล้วนะเป็นต้นเดือนหน้า ถ้าปลายเดือนประกาศผลว่าผ่านก็เตรียมตัวเข้ากรุงเทพฯ ได้เลย” (Bacteria, 2016, p. 379)

เพราะฉะนั้น แม้ตำแหน่งแห่งที่ของเฮียร์จะเป็นหญิงเมื่อวางเคียงกับภูผาผู้มีความเป็นชายชาติทหาร แต่เมื่อเฮียร์อยู่ในหมู่ชาวอาข่าเขากลับถูกให้ความหมายว่าเป็น “ครูผู้ชาย” เฮียร์จึงเป็นผู้นำออกแบบเกี่ยวเพื่อทุนแรง และเป็นผู้ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เปิดโปงการกระทำผิดกฎหมายของเสี้ยศักดิ์ดา ในขณะที่สมาชิกในหมู่บ้านผาปันดาวเชื่อว่ามิผีร้ายอยู่ในป่าจริงๆ รวมทั้งความเป็นผู้ใหญ่ของเฮียร์ที่ถูกขับเน้นด้วยความไร้เดียงสาของบรรดาลูกศิษย์ชาวอาข่าของเขา ในห้วงโഴ้ของความสัมพันธ์เชิงอำนาจระดับชาติ ความหมายที่ผูกกับความเป็นพื้นเมืองของชาวอาข่าจึงถูกนำเสนอว่าอยู่ที่ฐานล่างสุดโดยผนึกกับความเป็นหญิงและความเป็นเด็ก

ในความแตกต่างระหว่างชนบทกับเมือง การบรรยายหมู่บ้านผาปันดาวจึงนำเสนอควบคู่ไปกับการพัฒนาเสมอ “หมู่บ้านผาปันดาวเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ครับ เป็นของชาวอุโล้อาข่าที่ตั้งรกรากอยู่บนผืนแผ่นดินไทยมาหลายชั่วอายุคนจนลูกหลานได้สัญชาติ สมัยก่อนพวกเขาปลูกฝิ่นกันเยอะ แต่พอถูกกวาดล้างก็ได้พระบารมีจากพ่อหลวงทรงส่งเจ้าหน้าที่มาสอนวิธีทำกินเลี้ยงตัวเอง...ตอนนี้จึงทำทั้งไร้ชา ไร้กาแฟ ไร้ดอกไม้เมืองหนาว” (Bacteria, 2016, p. 73) แม้แต่ในยามที่โรงเรียนถูกวางเพลิง น้ำที่ดับไฟได้ก็คือฝนหลวง ไม่ใช่ฝนตามธรรมชาติ “ชาวอาข่าต่างพากันคุกเข่ายกมือไหว้ท่วมหัวไปบนปากฟ้าที่ยังโปรยปรายหยดน้ำลงมาอย่างไม่ขาดสาย ความรู้สึกซาบซึ้งเอ่อล้นในหัวใจทุกผู้แม้กระทั่งชายชาติทหารยังต้องน้ำตาซึม” (Bacteria, 2016, p. 216)

การพัฒนาที่เกิดขึ้นกับหมู่บ้านผาปันดาว เป็นการพัฒนาที่รัฐหิบบินให้ แต่ความเจริญที่จะเกิดขึ้นกับชนบทต้องไม่ทำให้ชนบทกลายเป็นเมือง เพราะความเป็นชนบทยังเป็นจุดที่สร้างความซาบซึ้งให้แก่ความฝันของคนเมืองหรือเป็นดินแดนที่คนเมืองจะใช้เพื่อแสวงหาตัวตนหรือคุณค่าของชีวิตดังเช่นเฮียร์ ตัวอย่างที่น่าสนใจคือบทสนทนาของเฮียร์กับลุงเดชเจ้าของโฮมสเตย์ที่เขาไปพักกับภูผา ภูมิลักษณ์ของลุงเดชคือผู้อพยพจากเมืองกลับสู่ชนบท เฮียร์สรุประดับของการพัฒนาที่ผาปันดาวได้รับว่า “มีน้ำเจ้าหน้าที่ถึงมาสอนชาวบ้านแค่การเพาะปลูก ฝิ่นป่าที่มีก็อุดมสมบูรณ์อยู่แล้ว ถ้าความเจริญเข้าไปมากอีก ทุกอย่างคงเปลี่ยนไป ไร้ชาที่เคยสงบเงียบที่นั่นป่านนี้อาจเต็มไปด้วยร้านขายของและกลุ่มนักท่องเที่ยวที่บุกเข้าไปถ่ายรูปลงกันก็ได้” ลุงเดชจึงสำคัญว่า “ใช่แล้วครู บางทีเราก็คงปล่อยธรรมชาติให้ดำเนินไปตามทางของมันบ้าง” (Bacteria, 2019, p. 43)

ก่อนลาจากหมู่บ้านผาปันดาว เฮียร์พูดคุยกับลุงเท ลูกผู้ใหญ่บ้านเรื่องการพัฒนา เฮียร์ถามว่า “นายคิดว่าผาปันดาวจะปกป้องตัวเองให้อยู่อย่างพอเพียงตามธรรมชาติต่อไปได้อีกนานเท่าไร?” (Bacteria, 2019, p. 78) คำตอบของลุงเทคือ “ผมว่านะ...ถึงเราไม่ได้ออกไปหา แต่คนข้างนอกก็เข้ามาได้ เพราะฉะนั้นไม่ว่าวันไหน ความเจริญก็ต้องไล่ตามมาถึงพื้นที่สุดขอบชายแดนนี่อยู่ดี [...] เราหยุดโลกภายนอกไม่ได้หรอกครับ แต่เราปลูกฝังสำนึกรักบ้านเกิดให้กับคนที่นี่ได้ เมื่อเขารัก เขาจะรู้เองว่า อะไรที่เข้ามาทำลายบ้าน หรืออะไรที่จะทำให้บ้านของเขามีความมั่นคงแข็งแรงมากขึ้น” (Bacteria, 2019, p. 79)

คำตอบของล่องเททำให้เจียรพอใจมาก เพราะสุดท้ายชนบทจะยังคงเป็นชนบท ชายแดนย่อมเป็นชายแดนเสมอ ศัตรูตัวฉกาจในโลกชนบทจึงปรากฏในนามทุนนิยม เสียดักดีดาจึงเป็นบุคลาธิษฐานของระบบทุนนิยมที่รุกรานเข้ามา แต่ก็ถูกขจัดไปด้วยวัฒนธรรมโดยครูเจียร อำนาจรัฐที่มีกฎหมายเป็นตัวแทน และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับการเฉลิมฉลองตลอดทั้งเรื่อง การพัฒนาในระดับที่พอเหมาะจึงเป็นการพัฒนาที่อยู่ภายใต้กรอบของความพอเพียง เพราะมีแต่ความพอเพียงเท่านั้นที่จะทำให้ชนบทไม่เปลี่ยนแปลงเป็นอื่น

“ตั้งนิทานที่เล่าก็ครั้งก็ยังมีเหมือนเดิม”: ความสรุป

ความเป็นชายชาติทหารกับชาติในนวนิยาย *นิทานพันดาว* ประกอบสร้างผ่านความหลงใหลในเครื่องแบบ การสร้างภาพนักรบผู้กล้าควบคู่ไปกับนักรบผู้ปกป้องคุ้มครอง ความเป็นชายชาติทหารในนวนิยายสัมพันธ์กับกระแสในวัฒนธรรมประชานิยมนับตั้งแต่หลังการรัฐประหาร พ.ศ.2557 ควบคู่ไปกับเพศวิถีและความหมายของร่างกายที่ผูกพันกับความหมายของชาติและประชาชนชาติซึ่งหลอมรวมทั้งคนเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ในบริเวณชายแดน

ผลการวิเคราะห์ความเป็นชายชาติทหารในที่นี้อาจทำให้เกิดความรู้สึกว่า *นิทานพันดาว* อาสาทำหน้าที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ของสถาบันทหาร แต่ในแง่หนึ่งแรงบันดาลใจในการทำให้สถาบันอำนาจกลายเป็นกามวิสัย (eroticization of powerful institutions) (Crane-Seeber, 2020) เป็นยุทธศาสตร์ดั้งเดิมของวัฒนธรรมยาโออิในประเทศไทยอยู่แล้ว รวมทั้งความหลงใหลเครื่องแบบที่มาพร้อมกับอำนาจด้วย ผู้อ่านจึงพบนวนิยายยาโออิว่าด้วยเรื่องระบบถืออาวุธหรือ SOTUS ในมหาวิทยาลัยไทย เช่น นวนิยายชุด *SOTUS พี่ว้ากตัวร้ายกับนายปีหนึ่ง* ของ BitterSweet *วิศวกรรมประสาท* ของ JittiRain และ *My Engineer: มีชื่อป มีเกียร์ มีเมียรียังวะ?* ของ Mommae นำเสนอตัวละครเอกในเครื่องแบบนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ หรือเสื้อกาวน์ของแพทย์และนักศึกษาแพทย์ในโรงพยาบาลดังที่พบในนวนิยาย *เสื้อกาวน์หมอมั่นทนเท่าเสื้อช้อปวิศวะ* โดย K2KARN และ *ER นาทิหัวใจ* โดย leGGyDan

ส่วน *นิทานพันดาว* ฉบับซีรีส์ที่ปรับบทกฎหมายให้เป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ นั่น ถือว่ายังคงมีอิทธิพลจากความเป็นชายชาติทหารอยู่ ทั้งสถานะของชายในเครื่องแบบ และบทบาทของแอลฟาผู้ปกป้อง เพราะผืนป่าอาจมีสถานะเป็นภูมิภายาได้เช่นกัน สังเกตได้จากป่าไม้และภูเขาที่แสดงตัวบนแผนที่ภูมิศาสตร์ เจ้าหน้าที่ป่าไม้เป็นกลุ่มคนที่ถืออาวุธ เช่นเดียวกับทหาร และเป็นตัวแทนของรัฐในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาด้วย กฎาในฐานะเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในซีรีส์จึงยังอยู่ในกระแสธารของวัฒนธรรมยาโออิของไทยที่มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้เป็นตัวละครเอก เช่น *สุดแดนรัก* โดย ยอนิม *ฤดูหลงป่า* โดย the neoclassic และ *ป่าหมักรัก* โดย karnsai

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปี 2563

เอกสารอ้างอิง

- Bacteria. (2016). *Nithan phan dao* [A tale of thousand stars]. Bangkok: Nabu.
- Bacteria. (2019). *Nithan phan dao special* [A tale of thousand stars: Special]. Bangkok: Nabu.
- Bahk, E. J. (2016). *Thai PM calls on people to watch 'Descendants of the Sun'*. Retrieved from <https://www.koreatimes.co.kr/www/news/culture/2016/03/386200662.html>
- Bunyasaranai, P. (2003). Chon phao akha: phaplak thi thuk sang hai sokkaprok lalang tae duengdut chai [Akha: The Images of derogatoriness and underdevelopment but entailed by spectacularity]. In P. Laungaramsri (Ed.), *Attalak chatphan lae khwam pen chai kop* [Identity, Ethnicity, and Marginality] (pp. 81-115). Bangkok: Princess Maha Chakri Sirindhorn Anthropology Centre.
- Crane-Seeber, J. P. (2016). Sexy warriors: the politics and pleasures of submission to the state. *Critical Military Studies*, 2(1-2). 41-55.
- Crane-Seeber, J. P. (2020). On pleasures, fantasies, and soldiers: a reply to Catto's critique. *Critical Military Studies*, 6(1). 96-104.
- Jarmakani, A. (2015). *An imperialist love story: Desert romances and the war on terror*. NY: New York University Press
- Jang, K. (2019). Between soft power and propaganda: The Korean military drama *Descendants of the Sun*. *Journal of War & Culture Studies*, 12(1). 24-36.
- Kemble, J. (2012). Patriotism, passion, and PTSD: The critique of war in popular romance fiction. In S. S. G. Franz & E. M. Selinger (Eds.), *New approaches to popular romance fiction: Critical essays* (pp. 153-177). Jefferson, NC: McFarland & Company.
- Kham Phaka. (2014). "Comments from a common slut": (Post)feminism perspectives in the analysis of the modern Thai novel. In R. V. Harrison (Ed.), *Disturbing convention: Decentering Thai literary culture* (pp. 169-191). London: Rowman & Littlefield.
- Kitchen, V. (2018). Veterans and military masculinity in popular romance fiction. *Critical Military Studies*, 4(1). 34-51.
- Kittimahacharoen, S. (2012). *Chak assawin su suphap burut: chak victorian su siam* [From knight to gentleman: From Victorian world to Siam]. In S. Chotiudompant (Ed.), *Sat haeng wannakhadi kue trisilpa: Thrissadi sunthariya sangkhom* [The art of literature is Trisilpa: Theory, aesthetics, and society] (pp. 233-256). Bangkok: Centre for Literary Studies, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Matichon Online, (2016, March 19). *Mai chai khae big tu tae dara ko hit 'Descendants of the Sun' theam mano pen phra nang yang narak* [Not exclusively admired by Thai PM,

- Descendants of the Sun's become megahit among Thai stars with cute cosplay inspired by the series]. Retrieved from <https://www.matichon.co.th/entertainment/news75888>
- Pimsak, A. (2020). *Attalak chairakchai lae kan ruesang nai nawaniyai wairun naew wai* [Male homosexual identity and deconstruction in yaoi novels] (Doctoral thesis, Mahasarakham University).
- Prasannam, N. (2019a). Yaoi phenomenon in Thailand and the fan/industry interaction. *Plaridel: A Philippine Journal of Communication, Media, and Society*, 16(2). 62-89.
- Prasannam, N. (2019b). *Nawaniyai yaoi khong Thai: kan sueksa choeng wikhro* [The Thai yaoi novel: An analytical study]. *The National Library of Thailand Journal*, 7(2). 16-34.
- Ramsdell, K. (2012). *Romance fiction: A guide to the genre* (2nd ed.). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.
- Regis, P. (2003). *A natural history of the romance novel*. PA: University of Pennsylvania Press.
- Royal Society of Thailand. *Potchananukrom sap wannakam phim khrang thi 2* [Dictionary of Literary Terms (2nd ed.)]. Bangkok: Office of the Royal Society of Thailand.
- Sudsapda.com. (2017). *Jaek IG chai Thai nai khrueng baep the khanat ni yak dai!!* [Here are IG accounts of Thai men in uniform. How handsome! Can't resist!!]. Retrieved from <https://sudsapda.com/men/41061.html>
- Sudsapda.com. (2018). *Aep song hok num nai khrueng baep #numnaikhrueangnaploboktoduai* [Peeking at 6 men in uniform #passhandsomemeninuniformforward]. Retrieved from <https://sudsapda.com/men/90941.html>
- Thairath Online. (2016, 26 March). *Di tuk lao! thahan Thai salat chut phrang show klam lam saep mai phae captain yu* [All troops look fine! Thai soldiers take off their uniforms showing their ripped bodies. Captain Yoo Si-jin cannot easily beat them]. Retrieved from <https://www.thairath.co.th/content/596740>
- Thairath Online. (2014, 20 May). *Ma raeng saeng tuk krasae!! sisan 'kot aiyakan suek' tag hit lok social #thahan lo bok to duai!! (ton thi 1)* [Martial law on the rise! The popular hashtag is breaking social media: #passhandsomesolidersforward (part 1)]. Retrieved from <https://www.thairath.co.th/lifestyle/woman/424030>
- Thairakulpanich, A. (2015). *Romancing the tanks: how military rom-com's constant remakes since the '70s legitimize coups*. Retrieved from <https://prachatai.com/english/node/5356>
- Thongthep, W. (2017, July 6). *Niaw huachai sut kai puen: patibatkan chitwaitthaya la sut khong ko so cho?* [Heart on the Trigger: A recent psychological operation by the National Council for Peace and Order?]. Retrieved from <https://www.bbc.com/thai/thailand-40515748>

- Vespada, D. (2017). *Khwamkhit doen thang lem 1* [The Odyssey of Thoughts Volume 1]. Bangkok: University of the Thai Chamber of Commerce.
- Vichayawannakul, O. (2016). *Phuying kap kan sang nawaniyai chai rak chai* [Women and the creation of Boys' Love novels]. (Master's thesis, Thammasat University).
- Watanatup, S. (2013). *Phap thaen khon rak phet diaw kan nai niyai Y jak sue internet* [The representation of the homosexuals in Y novels on the internet]. (Master's thesis, Thammasat University).
- Winichakul, T. (2013). *Kamneot Siam chak phaenti: prawattisat phumi kaya khong chat* [Siam mapped: A history of the geo-body of a nation]. P. Pavakaphan, I. Arunwong & P. Phongwanan (trans.). Bangkok: Read.
- Wongwet, S., Sriyabhaya, W., Ketthet, & Pakdeekham, S. (2020). *Phetwithi khong tualakhon nai nawaniyai lak lai khwam niyom thang phetsarot* [Sexualities of the characters in YAOI novels]. *Wiwitwannasan*, 4(2). 27-58.
- Young, R. (1995). *Colonial desire: Hybridity in theory, culture and race*. NY: Routledge.